



OMAVALVONTA
SUUNNITELMA
PIENRYHMÄKOTI
TAMMI

SISÄLLYS

1. PIENRYHMÄKOTI TAMMI	2
2. ARVOT	3
3. RISKIENHALLINTA	4
3.1. POIKKEAMIEN KÄSITTELY	4
3.2. YKSIKÖN OMAVALVONTASUUNNITELMA ON NÄHTÄVILLÄ	5
4. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	5
5. PALVELUN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI	7
6. HOITO- JA KASVATUSSUUNNITELMA	7
7. ASIAKKAAN KOHTELU	8
7.1. HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA	8
7.2. RAJOITUSTOIMENPITEIDEN OHJEISTUS	9
8. PALAUTTEEN KERÄÄMINEN	10
9. MUISTUTUKSET JA KANTELUT	10
9.1. SOSIAALIASIAMIES	11
9.2. HENKILÖSTÖN ILMOITUSVELVOLLISUUS	13
10. HOITOPROSESSI	13
10.1. LASTEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	13
10.2. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURAAMINEN	14
10.3. PÄIVÄRYTMI JA HARRASTUKSET	15
10.4. RAVITSEMUS JA HYGIENIA	15
10.5. HOITOKONTAKTIT	16
10.6. KOULU	16
10.7. ART-TYÖSKENTELY	16
11. LÄÄKEHOITO	16
11.1. TERVEYDEN- JA SAIRAAHOITO	17
11.2. YHTEISTYÖ MUIDEN PALVELUNTUOTTAJIEN KANSSA	18
12. TURVALLISUUS	18
13. HENKILÖSTÖ	19
13.1. SIJAISTEN KÄYTÖN PERIAATTEET JA HENKILÖSTÖN VOIMAVAROJEN RIITTÄVYYS	19
13.2. HENKILÖSTÖN REKRYTOINTI	20
13.3. HENKILÖSTÖN PEREHDYTTÄMINEN, TÄYDENNYSKOULUTUS SEKÄ TIETOSUOJA	20
14. TOIMITILAT	21
14.1. TILOJEN KÄYTÖN PERIAATTEET	22
14.2. SIIVOUS JA PYYKKIHUOLTO	23
15. TIETOTURVA	23
15.1. ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY	

15.2	TIETOTURVAVASTAAVA	
16.	OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	25
17.	OMAVALVONTAOHJELMA JA SEURANTA HAVAINNOT	
17.1	OMAVALVONTAOHJELMAN SISÄLTÖ	26
17.2	SEURANTA HAVAINNOT JA TEHDYT TOIMENPITEET	27
17.3	JULKINEN SAATAVUUS JA PÄIVITTÄMINEN	27

Puistolakoti Oy
Y-tunnus: 3124353-1
Pienryhmäkoti Tammi
Metsolantie 2 B
04630, Sääksjärvi

Elina
Yksikönjohtaja
elina.timoskainen@puistolakoti.fi
044 4910834

Palvelut, johon lupa on myönnetty: Lastensuojelun sijaishuollon laitoshoido,
asiakaspaiikkoja 7

Aluehallintoviraston luvan myöntämisaikajankohta 29.06.2022

1. PIENRYHMÄKOTI TAMMI

Pienryhmäkoti Tammen toiminta-ajatuksena on tuottaa laadukkaita ja monipuolisia lastensuojelun palveluita. Toiminta keskittyy pienryhmäkotiin sijoitettujen lasten hoitamiseen ja kasvattamiseen, lasten sekä heidän perheidensä tukemiseen ja voimavarojen lisäämiseen. Pienryhmäkoti Tammessa asuvien lasten hoito- ja kasvatustyössä ensisijaisena perusteena on lapsen edun toteutuminen. Toiminnan tavoitteena on tuottaa hyvinvointia sijoitetuille lapsille sekä heidän perheilleen.

Pienryhmäkoti Tammi tuottaa erityistason sijaishuoltoa tarjoavaa hoitoa ja kuntoutusta ympärivuorokautisesti sijoitetuille 6-12-vuotiaille lapsille. Tarkoituksena on turvata lastensuojelulain mukaisesti lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Tehtävämme ovat lasten tasavertainen ja kunnioittava kohtaaminen, arkielämän tarpeista huolehtiminen, lasten mielipiteiden ja toiveiden kuunteleminen sekä toimiva yhteistyö lasten perheen sekä hänen lähiverkostonsa kanssa. Hoito perustuu asiakassuunnitelmaan sekä jokaiselle lapselle yksilöllisesti laadittuun hoito- ja kasvatussuunnitelmaan, joka auttaa lasta arjenhallinnassa ja turvaa lasten kasvun ja kehityksen perustan. Työskentelyn lähtökohtana on lapsen sekä

hänen perheensä vahvuuksien ja voimavarojen kunnioittaminen. Toimintaamme ohjaa aina voimassa oleva lainsäädäntö sekä kansainväliset ja kansalliset sopimukset.

Tammen henkilökunta koostuu välittävistä lastensuojelun ammattilaisista, joilla on laajasti kokemusta lasten ja perheiden kanssa tehtävästä työstä. Osalla Pienryhmäkoti Tammen hoito- ja kasvatusta henkilökunnasta osalla on neuropsykiatrinen valmentaja -koulutus (30op), muut ohjaajat ovat käyneet tai käyvät työsuhteen alkaessa neuropsykiatrinen lähestymistapa täydennyskoulutuksen. Neuropsykiatrinen osaaminen on osa meidän arkeamme ja näkyy niin keskusteluissa kuin yksilötyössä lasten kanssa. Lisäksi hoidossamme hyödynnetään dialogista ja ratkaisukeskeistä työtettä. Neuropsykiatrinen osaaminen näkyy Tammen arjessa sekä lasten kohtaamisessa.

Pienryhmäkoti Tammen erityisosaamisena on aito välittäminen ja läsnäolo, syy-seuraussuhteiden opettaminen lapsen kehitys ja ikätaso huomioiden, sekä liikunnallinen ja toiminnallinen arki. Läsnäolevat aikuiset, strukturoitu ja ennakoiva arki sekä tiivis omaohjaaja- työskentely auttavat lapsia kiinnittymään yksikköön. Pienryhmäkoti Tammen hoidon tavoitteena on luoda hyvä ja luottamuksellinen vuorovaikutussuhde sekä sijoitettuun lapseen että lapsen läheisiin.

2. ARVOT

Pienryhmäkoti Tammen toimintaa ohjaavat arvot, jotka ohjaavat käytännössä toimintaamme ja käytännön työtämme. Siten sitoudumme toteuttamaan laadukasta ja tuloksellista lastensuojelua palvelua asiakkaillemme kaikissa kohtaamisissamme. Arvomme näkyvät meidän jokapäiväisessä työssämme ja ohjaavat meidän toimintaamme. Arvot toimivatkin meidän konkreettisena työskentelyvälineenä arjessamme ja teemme töitä arvojemme mukaisesti niin että se välittyy.

Positiivisuus

on kykyä nähdä mahdollisuudet, löytää voimavarat ja keskittyä ratkaisuihin sen sijaan että tuijottaa vain ongelmia, pelkoja tai virheitä. Positiivisuus on elämänasenne, joka hyväksyy myös vaikeat vaiheet elämässä **avoimesti**.

Avoimuus

on meidän toimintamme perusta ja mukana arjessamme. Avoimuus on läpinäkyvyyttä työskentelyssä ja tie **luottamukseen**.

Luottamus

on rehellisyyttä ja luo **turvallisuutta**.

Turvallisuus

on meidän jokaisen oikeus ja sen tunteminen kuuluu meille kaikille.

Tärkeimpiä toimintaperiaatteitamme ovat luottamuksellisen vuorovaikutussuhteen rakentaminen aikuisen ja lapsen välillä, tasavertainen ja kunnioittava kohtaaminen lapsen sekä hänen perheensä kanssa. Tammen arjessa korostuu kodinomaisuus sekä lapsen yksilöllinen hoito. Suunnitelmallinen työskentelymme perustuu yhteistyöhön lapsen ja hänen perheensä sekä lapsen oman sosiaalityöntekijän kanssa. Ohjaajan tehtävä on olla läsnä ja osoittaa kiinnostusta lasta kohtaan, asettaa rajat ja kontrolloida ei-toivottua käyttäytymistä. Hyvien käytöstapojen noudattamista harjoitellaan päivittäin. Lapselle opetetaan, että hän voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tapahtumien kulkuun ja elämäänsä.

Ohjaajien tärkeänä tehtävänä on tunteiden ja kokemusten kohtaaminen yhdessä lapsen kanssa. Tapahtumien selvittäminen ja avoin keskustelu tunteista ovat kasvatustyön arkipäivää. Selkeät rajat oikean ja väärän välillä, arkipäivien säännöllisyys/struktuuri ja aikuisten ennakoitavissa oleva toiminta ja käytös auttavat lasta oman arjen hallinnassa. Hoito sisältää yhteisöllisyyttä ja toiminnallisuutta lapsen yksilölliset tarpeet huomioiden. Toiminnallisuuden kautta pyritään vahvistamaan muun muassa lapsen itsetuntoa ja rakentamaan toimivaa vuorovaikutussuhdetta lapsen ja ohjaajan välillä. Toiminnallinen työote pitää sisällään muun muassa liikunnalliset ja luovat menetelmät, jotka voidaan liittää mukaan kaikkeen arjen tekemiseen.

Arjen säännöllisyys perustuu turvalliseen ja strukturoituun päivään, joka on ensisijaisen tärkeää erityistarpeisten lasten tuloksellisessa hoidossa. Voimakkaasti oireilevaa lasta ei jätetä yksin ongelmineen, vaan lapsi saa turvallisesti yhdessä ohjaajan kanssa purkaa tunteitaan aiheuttamatta vahinkoa itselleen tai muille.

Tammen arjessa ja lasten kuntouttavassa otteessa huomioidaan lasten erityiset nepsy piirteet yksilöllisesti. Menetelmiä ovat esimerkiksi strukturoidut päiväohjelmat, tunnetaito työskentely, syy-seuraus suhteiden harjoittaminen sekä muut toiminnan ohjaukselliset harjoitteet.

Henkilökuntamme koostuu osaavista ja välittävistä lastensuojelun ammattilaisista, joilla on laaja-alainen kokemus sekä monipuolinen osaaminen lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä kanssa tehtävästä työstä.

3. RISKIENHALLINTA

Päävastuussa riskien hallinnan prosessin osalta on Pienryhmäkoti Tammen osalta yksikön johtajalla Elina Timoskaisella. Esimies toimii päivittäin yhteistyössä henkilöstön kanssa. Tammessa on poikkeamille oma sähköinen seurantalomake. Puistolakoti Oy:llä on oma työsuojeluvaltuutettu ja työsuojelupäällikkö, jotka vastaavat omalta osaltaan riskienhallintaan ja työhyvinvointiin liittyvistä asioista.

Erikseen kirjatut turvallisuuspoikkeamat, vaaratilanteet ja toiminnalliset virheet käydään läpi kuukausittain sekä työryhmän kanssa työryhmäpalaverien yhteydessä että esimiesten yhteisessä katselmuksessa. Korjaavat toimenpiteet toteutetaan välittömästi ja käytännössä jokaista työntekijää ohjataan havainnoimaan ennakoivasti mahdollisia toimintaan liittyviä riskejä ja toimimaan aktiivisesti niiden välttämiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään työn kuormittavuustekijöihin sekä työntekijöiden työolosuhteisiin sekä riittävään resurssointiin, jotta yksiköissä on turvallista työskennellä. Pienryhmäkoti Tammessa tehdään vuosittain riskianalyysi yhdessä henkilöstön kanssa. Riskianalyysin tekeminen tapahtuu esimiesten johdolla. Riskien tunnistamisen ja niiden suuruuden määrittämisen osalta käydään myös yhteistä keskustelua, jotta hahmotetaan riskeihin liittyvät muutokset ja muut vaikuttavat tekijät.

Jokainen työntekijä arvioi osana päivittäistä työtään siihen kuuluvia riskejä ja pyrkii toiminnallaan tietoisesti niitä vähentämään noudattamalla turvallista työtapaa kattavasti kaikissa työtehtävissä.

3.1. POIKKEAMIEN KÄSITTELY

Tammessa on poikkeamia varten oma poikkeamailmoituskanava, johon työntekijä kirjaa poikkeaman. Ilmoituksessa ilmenee poikkeaman vaaran aste sekä tilanteet, joissa ne tapahtuivat. Nappulan asiakastietojärjestelmään kirjataan lääkepoikkeamat. Lääkepoikkeamat käydään läpi sairaanhoitajan kanssa ja yhdessä työryhmän kanssa kuukausittain.

Kun epäkohta havaitaan, se pyritään korjaamaan välittömästi. Jos epäkohta liittyy "psykkisiin riskeihin" ja niiden ennakointiin ja havainnointiin, niin otetaan asia puheeksi sen henkilön/ niiden henkilöiden kanssa, joita se koskettaa ja perheen ja työntekijöiden kesken, jos epäkohta vaikuttaa koko pienryhmäkodin toimintaan ja sovitaan yhdessä tavasta/keinoista, kuinka epäkohta korjataan. (Esim. kodin sääntöjen muutos tmv.)

3.2. YKSIKÖN OMAVALVONTASUUNNITELMA ON NÄHTÄVILLÄ

Pienryhmäkoti Tammen omavalvontasuunnitelma löytyy yksikön yleisistä tiloista eteisessä olevalta ilmoitustaululta. Lisäksi omavalvontasuunnitelman saa myös toimistotilasta nähtäväkseen.

4. ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Lapsen perheen sekä muiden läheisten kanssa tehdään suunnitelmallista ja tiivistä yhteistyötä koko sijoituksen ajan. Yhteydenpitoa tuetaan asiakaskohtaisesti tilanteesta riippuen erilaisilla tavoilla. Mahdollisuuksia ovat mm. säännölliset puhelut, sekä lapsien

että ohjaajien viikkopuhelut, säännölliset kotiharjoittelut ja niiden yhteydessä käytävät yhteiset keskustelut. Säännölliset ja suunnitelmalliset perhetapaamiset ja läheisten /perheiden viikonloppuvierailut yksikössä. Perhe nähdään tärkeänä voimavarana lapsen tuloksellisessa hoidossa ja tavoitteena on työskennellä aktiivisesti lapsen perheen kanssa, kuitenkin lapsen omaa mielipidettään ja tahtoaan ikätasoisesti kunnioittaen. Lapsen kuunteleminen toteutuu omaohjaajahetkissä, yhteisöpiirissä (sohviksessa) ja keskusteluissa lasten kanssa.

Pienryhmäkoti Tammen hoito sisältää yhteisöllisyyttä ja toiminnallisuutta lapsen yksilölliset tarpeet huomioiden. Käytössä on lapsilähtöinen työskentelytapa ja työorientaatio, joilla voidaan parhaiten vastata lapsen/perheen tilanteeseen. Lasta kunnioitetaan ja kuulluksi tulemisesta huolehditaan.

Pienryhmäkoti Tammessa jokaisella lapsella on kaksi omaohjaajaa. Lapsen kanssa pidetään omaohjaajahetki viikoittain. Lisäksi Pienryhmäkoti Tammessa on joka arkipäivä yhteisöpiiri "Sohvis" yhdessä vuorossa olevien ohjaajien sekä lasten kanssa. Yhteisöpiirissä lapset voivat tuoda esille omia toiveita, murheita, ideoita ja muita mieleen tulleita asioita sekä suunnitellaan yhdessä päivän aktiviteetteja/omia menoja. Lapset saavat vaikuttaa päivän toimintoihin ja suunnitteluun, mikäli se on lapsen kasvun ja kehityksen kannalta mahdollista. Kuukausiraportit käydään yhdessä lasten kanssa läpi ja lapsella on mahdollisuus vaikuttaa sen sisältöön, tavoitteisiin ja tuoda oma mielipide esille lapsen ikätaso huomioiden.

Lapselle laaditaan yksilöllinen hoito- ja kasvatussuunnitelma asiakassuunnitelman pohjalta hänen yksilölliset tarpeensa ja tavoitteensa huomioiden. Yhdessä omaohjaajan kanssa lapsi osallistuu oman säännöllisen arki- ja viikkorytmin toteutukseen sekä lapsen kanssa käydään läpi kehitystä tukevat, ikätason mukaiset rajat ja käytännöt. Viikko- ja päiväohjelmissa huomioidaan muun muassa lapsen ikä- ja kehitystasolle sopivat nukkumaanmeno- ja heräämisaikataulut, yksilölliset tarpeet huolehtia ravitsemuksesta, hygieniasta, koulunkäynnistä ja muusta vapaa-ajan käytöstä. Myös hoidossa ja kasvatuksessa otetaan huomioon lapsen yksilölliset tarpeet.

Lapsen hoidossa pyritään aina kuuntelemaan lapsen mielipidettä ja hänen yksityisyyttään kunnioitetaan. Hoidossa otetaan aina ensisijaisesti huomioon lapsen etu. Lasta kohdellaan tasa-arvoisesti ja lapsi otetaan huomioon yksilönä, jolla on oikeus vaikuttaa ikätasoaan vastaavalla tavalla itseään koskeviin asioihin, kuitenkin lapsen etu huomioon ottaen. Lapselle perustellaan kaikki häntä koskevat päätökset niin, että hän ne ymmärtää ja hänellä on mahdollisuus antaa oma mielipiteensä, vaikka päätökset eivät aina olekaan lapsen mielipiteen mukaisia.

Lapsen itsemääräämisoikeuteen voidaan puuttua lastensuojelulain rajoitustoimenpitein. Rajoitustoimenpiteet toteutetaan aina mahdollisimman turvallisesti ja lapsen ihmisarvoa kunnioittaen. Niitä saadaan kohdistaa lapseen vain siinä määrin kuin sijaishuoltoon

johtaneen päätöksen tarkoituksen toteuttaminen, lapsen oma tai toisen henkilön terveys tai turvallisuus taikka muun mainituissa säännöksissä säädetyn edun turvaaminen välttämättä sen vaatii. Rajoitustoimenpiteistä valitaan aina lievin mahdollinen vaihtoehto ja sen käyttö lopetetaan heti, kun se on mahdollista. Rajoitustoimenpiteistä kirjataan aina rajoituspäätös ja ne käydään perustellusti ja selkeästi lapsen kanssa läpi niin että lapsi on ne ymmärtänyt.

Lapsen vastuusosiaalityöntekijä pidetään aina ajan tasalla lapseen liittyvissä asioissa. Kerran kuukaudessa sosiaalityöntekijälle lähetetään kuukausikooste, jossa on tiivistettynä lapsen sen hetkinen tilanne. Kaksi kertaa vuodessa sekä aina tarvittaessa sosiaalityöntekijälle lähetetään hoito- ja kasvatussuunnitelma.

Yhteistyö aloitetaan aina mahdollisuuksien mukaan jo sijoituksen suunnitteluvaiheessa (tutustumiskäynnit, neuvottelut, sopimukset) ja siirretään hoidon kannalta tarpeelliset asiakastiedot.

Sosiaalityöntekijälle ilmoitetaan mahdollisimman pikaisesti myös mahdolliset rajoittamistoimenpiteet, lapselle sattuneet haittatapahtumat tai sairaalahoitoon joutuminen.

Lapsella on sovitut asiakassuunnitelmapalaverit, jossa käydään yhdessä lapsen asioita ja kuulumisia. Lapsi saa itse kertoa omat kuulumisensa ja toiveensa sosiaalityöntekijälle. Lapsella on myös mahdollisuus olla yhteydessä omaan sosiaalityöntekijäänsä, mikäli hän niin itse haluaa. Lapselle annetaan hänen sosiaalityöntekijänsä yhteystiedot ja tuetaan sekä autetaan tarvittaessa yhteydenotossa. Sosiaalityöntekijällä on myös aina mahdollisuus tulla tapaamaan lasta yksikköön.

Kaikissa lapseen liittyvissä päätöksissä lasta kuullaan ja hänellä on mahdollisuus kertoa oma mielipiteensä. Lapsen kanssa käydään ja hänelle perustellaan häntä koskevat päätökset, niin että hän ymmärtää asian. Arjessa lapsen kanssa keskustellaan häneen liittyvistä asioista ja häntä mietityttävistä asioista. Pienryhmäkoti Tammessa pidetään huolta siitä, että lapsella on riittävästi kahdenkeskistä aikaa ohjaajan kanssa päivittäin ja lapselle annetaan lapsen tarvitsema aikuisen huomio. Lapselle kerrotaan avoimesti hänen oikeuksistaan ja hän voi esittää omia toiveitaan ja mielipiteitään. Lapsi käy omaohjaajansa kanssa hänestä laadittavan kuukausiraportin läpi joka kuukausi. Omaohjaaja ja lapsi juttelevat siihen liittyvistä asioista ja lapsella on mahdollisuus kirjoittaa tai piirtää itse oma mielipiteensä kuukausiraporteissa käydyistä asioista tai tavoitteista. Vaihtoehtoisesti lapsi voi kertoa omin sanoin, mitä haluaa omaohjaajan siihen kirjaavan omista mielipiteistään tai kuulumisistaan.

5. PALVELUN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Pienryhmäkoti Tammessa työskentelyn tavoitteena on aina rakentaa toimiva ja lapsen edun mukainen yhteistyö niin huoltajien kuin muiden lapselle tärkeiden ihmisten kanssa.

Pienryhmäkoti Tammessa toimitaan asiakassuunnitelmassa sovitulla tavalla ja yhteistyö huoltajien kanssa toteutuu pääasiallisesti omaohjaajatyössä lasta kuunnellen ja hänen tarpeensa sekä toiveensa huomioiden. Yhteydenpito on säännöllistä ja toteutuu niin omaohjaajan sekä muiden kasvatukseen osallistuvan henkilöstön toimesta.

Omaohjaajat tekevät perheiden kanssa yhteistyötä ja huolehtivat huoltajien kanssa tehtävän perhetyön prosessista ja sille asetettujen tavoitteiden edistämisestä. Lapsella on mahdollisuus osallistua sovittuihin perhetapaamisiin kokonaisuudessaan tai hänellä on mahdollisuus olla läsnä oman toiveensa mukaisesti sen ajan, minkä työskentelyyn haluaa osallistua. Lapsen kanssa käydään läpi omaohjaajan avulla, mistä perheiden kanssa tehtävästä työstä on kyse, mitä huoltajien tapaamisilla tavoitellaan. Lasta myös tuetaan hänelle tärkeiden asioiden käsittelemisessä yhdessä huoltajien kanssa.

6. HOITO- JA KASVATUSSUUNNITELMA

Hoito- ja kasvatustyössä käydään aina asioita läpi lapsen ikätason edellyttämällä tavalla. Lapsella on mahdollisuus nostaa hoito- ja kasvatussuunnitelmassa keskiöön henkilökohtaiset, itselle tärkeät tavoitteet. Lapsi osallistuu aktiivisesti myös omien tavoitteiden seuraamiseen oman ikätasonsa edellyttämällä tavalla. Lasta tuetaan ja kannustetaan olemaan osallisena hoito- ja kasvatussuunnitelmassa omien vahvuuksien ja tuen tarpeiden sekä tavoitteiden asettamisessa. Lapsen huoltajat otetaan mukaan hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen, tavoitteiden asettamiseen sekä niiden arviointiin. Hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimisen jälkeen päivitysrytmi Pienryhmäkoti Tammessa on vähintään kaksi kertaa vuodessa ja aina tarvittaessa.

Hoito- ja kasvatussuunnitelman tavoitteita seurataan kuukausikoosteessa. Hoito- ja kasvatussuunnitelma käydään omaohjaajien toimesta läpi niin perheen kuin lapsenkin kanssa, jotta heidän näkemyksensä ovat osana suunnitelmaa, siinä asetettuja tavoitteita ja keinoja. Hoito- ja kasvatussuunnitelmien säännönmukaisella päivitysrytmillä varmistetaan laadullisesti ajantasainen hoidon sisällön arviointi sekä hoidon suunnitelmallisuus. Vastuu Pienryhmäkoti Tammen hoito- ja kasvatussuunnitelman ajantasaisesta laatimisesta sekä päivittämisestä on lapsen omaohjaajilla sekä vastaavalla ohjaajalla. Työskentelyn ajantasaisuudesta ja koosteiden lähettämisestä huoltajille sekä sosiaalitoimeen vastaa yksikön johtaja.

7. ASIAKKAAN KOHTELU

7.1. ASIAKKAAN OSALLISUUS SEKÄ HYVÄÄ KOHTELUA KOSKEVA SUUNNITELMA

Pienryhmäkoti Tammessa tehtävää kasvatustyötä ohjaa vastuullinen päätöksenteko sekä toimintakulttuuri. Kasvatustyötä kehitetään jatkuvasti, tavoitteena lapsen osallisuus palveluissa, niin että lapsi tulisi kuulluksi ja lapsella olisi mahdollisuus vaikuttaa omiin

asioihinsa. Pienryhmäkoti Tammessa kuullaan asiakkaita laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvissä asioissa sekä otetaan asiakaspalaute huomioon toiminnan kehittämisessä. Vastuullinen toimintakulttuuri vaatii avointa keskustelua, hyvää johtamista ja henkilöstön koulutusta, jotta lakien tarkoitus toteutuu käytännössä. Lähiesimies vastaa työntekijöiden perehdyttämisen toteutuksesta sekä työntekijöiden koulutuksesta esimerkiksi rajoitustoimenpiteisiin liittyen. Jokaista Pienryhmäkoti Tammen työntekijää koskee ilmoitusvelvollisuus, ilmoitusvelvollisuus on sosiaalihuoltolain (1301/2014) 48 § mukainen velvoite. Sosiaalihuoltolain mukainen ilmoitus tehdään aina asiakkaaseen kohdistuvista epäkohdista tai sen uhasta.

Yksikön lähiesimies valvoo ja ohjaa omaohjaajan lapsen kanssa tehtävää työtä yhdessä suunnitellen, sekä koko työryhmän kanssa, asettaen tavoitteita lapsen hoitoon ja kasvatukseen. Omaohjaajan tehtävänä on vahvistaa lapsen mahdollisuutta sekä kykyä vaikuttaa omiin asioihinsa ikätasoon peilaten. Lapsi pääsee vaikuttamaan esimerkiksi huoneensa sisustukseen, vaatetukseen, harrastuksiin ja ulkonäköön. Pienryhmäkoti Tammessa on myös joka päivä yhteisöpiiri ”Sohvis”, jossa lapset voivat tuoda esille omia toiveitaan ja asioitaan. Lapsen hoidossa pyritään myös avoimeen keskusteluun ja vuorovaikutukseen lapsen kotiharjoitteluja, iltamenoja ja muita lapsen arkeen vaikuttavia tekijöitä suunnitellessa. Lapsen toiveet ja mielipiteet otetaan aina huomioon lapsen liittyviä päätöksiä tehtäessä, lapsen edun mukaisesti.

Lasten ja työryhmän kanssa on tehty Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, jota päivitetään vuosittain. Suunnitelma lähetetään lapsen vastuusosiaalityöntekijälle ja käydään läpi yksikköön muuttavan uuden lapsen kanssa.

7.2. RAJOITUSTOIMENPITEIDEN OHJEISTUS

Rajoittamistoimenpiteiden tarkka ohjeistus löytyy yksikön toimistosta erillisestä rajoitustoimenpiteitä ohjaavasta kansioista. Kansioon on koottu kaikki yksiköissä käytössä olevat rajoitukset sekä niihin liittyvä ohjeistus. Ohjeistus on tehty noudattamaan lastensuojelulakia ja ohjaa rajoitusta tekevää ohjaajaa toimimaan tilanteessa oikein. Päätökset tekee yksikön johtaja tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluva, silloin kun päätös on mahdollista delegoida. Yksikön johtaja seuraa päätösten toteutumista ja toteutustapoja ja ryhtyy korjaaviin toimenpiteisiin välittömästi, mikäli tarvetta ilmenee. Kaikki päätökset tehdään Nappula -asiakastietojärjestelmästä löytyville lomakkeille ja tallennetaan järjestelmään. Päätökset saatetaan asianomaisille tiedoksi lain edellyttämällä tavalla.

Pienryhmäkoti Tammessa rajoitustoimenpiteiden toteuttamiseen liittyvistä periaatteista merkittävin on hyvien kasvatuskäytäntöjen myötä vähentää rajoitustoimenpiteiden käytön tarvetta. Uusien työntekijöiden kohdalla kiinnitetään huomiota erityisesti kasvatustyöhön perehdyttämiseen. Sen lisäksi uusi työntekijä perehdytetään rajoitustoimenpiteiden

perusteisiin ja käytäntöihin. Kaikki rajoitustoimenpiteet kirjataan Nappulaan, tiedotetaan tai konsultoidaan yksikön johtajaa tai vastaavaa ohjaajaa. Rajoitustoimenpiteistä informoidaan välittömästi lapsen huoltajaa / huoltajia, vanhempien kanssa yhdessä sovittulla tavalla puhelimitse. Vastaavaa sosiaalityöntekijää informoidaan rajoituksesta, mikäli rajoitustoimenpiteellä on merkitystä hoito- ja kasvatussuunnitelman osalta. Rajoituspäätös, jossa on muutoksenhakuoikeus, toimitetaan saantitodistus -kirjeenä huoltajalle sekä annetaan todisteellisesti tiedoksi 12 vuotta täyttäneelle lapselle.

Henkilöstölle käydään säännöllisesti työyhteisössä läpi, miten rajoitustoimenpiteiden määrää voidaan vähentää ja miten niitä toteutettaessa toimitaan lain edellyttämällä tavalla ja huomioidaan asiakkaan yksilöllinen tilanne kokonaisvaltaisesti. Rajoitustoimenpiteistä käydään yleisellä tasolla ohjaavaa ja vuorovaikutteista keskustelua arjessa yhdessä asiakkaiden kanssa. Asiakkaalla on itsellään aina mahdollisuus keskustella rajoitustoimenpiteen perusteista ja siihen johtaneista syistä ennen päätöksen tekemistä. Lisäksi hänen mielipiteensä kirjataan päätökseen tarkasti. Rajoitustoimenpidettä toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että asiasta tehdään kirjallinen päätös välittömästi ja asiakkaalla on mahdollisuus valituskelpoisessa päätöksessä muutoksenhakuun.

Kasvatuksellisissa toimissa pyritään aina huomioimaan lapsen / nuoren itsemääräämisoikeus ja kannustetaan vuorovaikutukseen sekä asioista avoimeen keskustelemiseen, ennen ratkaisujen tekemistä, jolloin myös lapsen oma sitoutuminen päätöksiin lisääntyy. Sijoituksen alkuvaiheessa käydään läpi asiakkaan oikeudet sijaishuollossa ja kerrotaan sekä asiakkaalle että hänen perheelleen, miten menetellä tilanteissa, jossa he kokevat, ettei heidän oikeutensa asianmukaiseen palveluun toteudu. Mikäli syntyy ristiriitatilanteita, mahdollisia väärinkäsityksiä tai toiminnassa on ollut huomauttamista tai virheellisyyttä, asiakkailla on tietous siitä, että asia voidaan selvittää aina yksikön johtajalle kertomalla tai tekemällä kirjallinen muistutus. Avoimella keskustelulla osapuolten kesken voidaan asiat usein selvittää. Mikäli asiakas edelleen kokee, että korjaavat toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä, on mahdollisuus turvautua oikeusturvakeinoihin, johon on saatavilla kirjalliset ohjeet oikeusturvakeinoista lastensuojelussa.

Yksikössä on saatavilla kirjallinen materiaali oikeusturvakeinoista lastensuojelussa, joka mahdollistaa asiakkaan ohjauksen ja neuvonnan, mikäli siihen ilmenee tarvetta. Tämä neuvontavelvoite toteutuu myös tilanteissa, joissa asiakas tarvitsee apua esimerkiksi oman huostaanoton purkuun tai valituskelpoisen päätöksen osalta muutoksenhaun tekemiseen. Asiakkaalla on myös tieto, että ensisijainen vastuu hänen saamien palveluiden ja hoidon valvonnasta on hänen vastuusosiaalityöntekijällään.

Lisäksi jokaisella lapsella on erillinen oma kansio, josta ilmenee valitusmenettelytavat. Kyseiseen kansioon asiakasta ohjataan tallentamaan omat rajoituspäätökset. Lapsi säilyttää kansion itsellään, mutta halutessaan hän voi antaa sen säilytykseen yksikön toimistoon, josta sen saa aina halutessaan itselleen. Tällä tavoin ohjataan lasta

säilyttämään tärkeät asiakirjat itsellään asianmukaisesti ja mahdollistetaan tarvittavien valitusmenettelyohjeiden ääreen palaamisen sanallisen ohjauksen lisäksi aina kun siihen kokee tarvetta.

8. PALAUTTEEN KERÄÄMINEN

Lasten, vanhempien sekä sosiaalityöntekijöiden mielipiteitä kartoitetaan vuosittain tehtävällä palautekyselyllä, jossa he voivat arvioida oman hoitonsa tasoa, palvelua sekä saamaansa kohtelua. Pääsääntöisesti palautekysely tehdään toukokuussa vuosittain.

9. MUISTUTUKSET JA KANTELUT

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus tehdä muistutus tai kannella saamastaan sosiaalihuollon palvelusta. Sosiaalihuollon laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymätön asiakas voi tehdä muistutuksen sosiaalihuollon toimintayksikön vastuuhenkilölle tai sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle.

Viranomaisen, siihen palvelusuhteessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menettelystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä kantelun sosiaalihuoltoa valvovalle viranomaiselle. Sosiaalihuoltoa koskeva kantelu tehdään aluehallintovirastoon tai Valviraan vapaamuotoisesti tai kantelulomakkeella.

9.1. SOSIAALIASIAMIES

Sosiaaliasiamies on puolueeton henkilö, joka toimii asiakkaiden edun turvaajana. Sosiaaliasiamiehen tiedottaminen ja yhteistyö suuntautuu yksittäisten asiakkaiden lisäksi eri viranomaistahoihin, asiakasjärjestöihin ja palveluntuottajiin päin.

Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista määrittelee sosiaaliasiamiehen tehtävät seuraavasti:

- Neuvoa asiakkaita lain soveltamiseen liittyvissä asioissa
- Avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä
- Tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- Toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- Seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain kunnanhallitukselle.

Sosiaaliasiamiehen yhteystiedot

Jenni Hannukainen, Ninni Purmonen,
Taru Salo, Teija Tanska, Katariina
Juurioksa ja Anders Häggblom
Toinen linja 4 A, 00530 Helsinki
PL 6060, 00099 Helsingin kaupunki
09 3104 3355

PL1, 13035 AVI
Eduskunnan oikeusasiamies
Arkadiankatu 3
00102 Eduskunta
oikeusasiamies@eduskunta.fi
p. 09 4321

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

9.2. HENKILÖSTÖN ILMOITUSVELVOLLISUUS

Sosiaalihuollon tehtävissä toimiva työntekijä on velvollinen viipymättä ilmoittamaan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän itse huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta kunnan sosiaalihuollon johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus voidaan tehdä salassapitosäännösten estämättä.

Jokaista Pienryhmäkoti Tammen työntekijää koskee ilmoitusvelvollisuus, joka on laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) 29 § mukainen palveluntuottajan ja henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus. Ilmoitus tehdään aina asiakkaaseen kohdistuvista epäkohdista tai sen uhasta.

10. HOITOPROSESSI

10.1. ASIAKKAIDEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Asiakastyön prosessi etenee prosessikaavion mukaisesti. Ennen sijoituksen alkamista lapsen hoidon tarvetta arvioidaan suhteessa yksikön palveluihin. Mikäli lapsen sijoittaminen yksikköön on lapsen edun mukaista hänelle, laaditaan sosiaalihuollon asiakassuunnitelma yhdessä lapsen, hänen huoltajiensa sekä sosiaalityöntekijän kanssa. Sijoituksen alussa lapsen tuen tarvetta arvioidaan eri menetelmillä, joiden pohjalta laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma. Prosessista vastaa lapselle nimetty omaohjaajapari yhdessä yksikön johtajan sekä vastaavan ohjaajan kanssa. Lisäksi lapsen hoitoon liittyvistä asioista keskustellaan työryhmän kanssa.

Hoito- ja kasvatussuunnitelmaa laadittaessa käydään vastavuoroista keskustelua lapsen vanhempien sekä lapsen kanssa, jotta saadaan esille myös heidän näkemyksensä lapsen

tilanteesta, tuen tarpeesta sekä lapselle asetettavista tavoitteista. Lisäksi ollaan yhteydessä muihinkin hoitaviin tahoihin ja koulutoimeen. Hoito- ja kasvatussuunnitelmaa tarkastellaan kolmen kuukauden välein työryhmän, omaohjaajien, lapsen sekä hänen läheistensä kanssa. Omaohjaaja on yhdessä työparinsa kanssa ajan tasalla oman lapsen asioita sekä yhteydenpidosta kotiin ja lapsen muuhun verkostoon. Omaohjaajapari vastaa yhdessä muun työryhmän kanssa lapsen asioiden hoitamisesta niin, että lapsen hoito toteutuu ja etenee sekä lapsen edun että tehdyn hoito- ja kasvatussuunnitelman mukaisesti. Lisäksi yksilöllistä työtä ja kohtaamista tehdään sekä luonnollisena osana arkea että eri tavoitteellisin menetelmin yksilön ikätasonmukaisesti. Lapsen hoidon taustalla on arjessa koko ajan yhdessä laaditut tavoitteet.

10.2. ASIAKKAIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN SEURAAMINEN

Laadukas toiminta varmistetaan rakentamalla laadukkaita prosesseja. Pienryhmäkoti Tammessa ydinprosessina on hoito- ja kasvatustarpeiden prosessi. Yhteistyössä lapsen ja hänen perheensä kanssa, lapsen tarpeiden pohjalta, laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma. Suunnitelmaa laadittaessa huomioidaan myös lasta hoitaneet tahot, sosiaalitoimen laatima asiakassuunnitelma sekä moniammatillisen työryhmän ajatuksen lapsen hoidosta.

Lapsi on itse mukana aktiivisena toimijana omaohjaajan avustuksella kaikessa lasten liittyvissä asioissa ikätasonsa ja kykynsä huomioiden. Koska lapsi itse osallistuu omiin palavereihinsa sekä tavoitteiden tekoon, hän on tietoinen omista asioistaan. Lapsen sijaishuollon toteutumista seurataan kuukausittain kausikoosteina sekä vähintään kaksi kertaa vuodessa päivitetyllä hoito- ja kasvatussuunnitelmalla. Päivittäiskirjauksissa eritellään lapsen hoitoon liittyvät asiat muun muassa perhe, koulu ja terveys sarakkeiden alle.

Käytössä lapsilähtöinen työskentelytapa ja työorientaatiot, joilla voidaan parhaiten vastata lapsen ja perheen tilanteeseen. Lasta kunnioitetaan ja kuulluksi tulemisesta huolehditaan. Omaohjaajapari huolehtii lasten omien mielipiteiden ja kiinnostuksen kohteiden esilletuomisesta työryhmälle, perheelle ja sosiaalityöntekijälle. Tavoitteena on rakentaa luottamuksellinen omaohjaajasuhde, jonka turvin lapsen ääni tulee entistä paremmin kuuluviin.

Tarkoituksenmukainen yhteistyöverkosto rakennetaan lapsen ympärille. Tärkeimpänä lapsen verkostona on perheen kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi, koulu sekä opettajat sekä lapsen oma lääkäri tai muu hoitokontakti esimerkiksi psykiatrisella poliklinikalla. Lisäksi lapsella voi olla asiakkaisuus, toimintaterapeutti tai muu lasten tarpeiden mukaan räätälöity verkosto. Omaohjaaja vastaa lapsen asioiden tiedottamisesta ja osallistuu

lapsen hoitokokouksiin ja neuvotteluihin yhdessä yksikön esimiehen kanssa. Myös vanhemmat huomioidaan lapsen verkoston rakentamisessa ja heitä osallistetaan lapsen asioiden hoidossa.

Omaohjaaja laatii kuukausittain kuukausikoosteen, jossa peilataan lapsen tavoitteiden toteutumista. Hoito- ja kasvatussuunnitelman päivitys tarkastelee tavoitteiden toteutumista pidemmällä aikavälillä. Lapsen kehityksen ja tilanteiden muuttuessa tavoitteiden uudelleenasettelu on helppo toteuttaa säännöllisten dokumentaatioiden avulla ja näin ne tulevat heti näkyviin arkeen ja lapsen kanssa tehtävään hoito- ja kasvatustyöhön.

10.3. PÄIVÄRYTMI JA HARRASTUKSET

Pienryhmäkoti Tammessa arki on strukturoitua ja aikuisjohtoista, mutta lapsilähtöistä. Viikkoja ja päiviä rytmittävät tietyt toistuvat rutiinit esimerkiksi ruokailut, koulunkäynti lasten piiri ”sohvis”, harrastukset, leikit sekä siivouspäivä. Kodinomaisuutta luo pysyvät aikuiset, jotka ovat vuoroissa aamusta iltaan ja lapsi saa näin hoitaa yhden aikuisen kanssa päivän asiat. Lisäksi ohjaajat laittavat ruuat, mahdollisuuksien mukaan lasten kanssa, sekä osallistuvat siivouspäivään ja ovat lapsen tukena arjessa. Ohjaajilla on aikaa pelata lasten kanssa korttia, leikkiä, askarrella tai liikkua. Lasten kanssa hoidetaan myös mahdollisuuksien mukaan ruokaostokset ja muita arkipäivän asioita. Tämän lisäksi lapsen omaohjaaja viettää lapsen kanssa omaohjaaja-aikaa ja heillä on tietyt vastualueet lapsen päivittäisten asioiden hoidossa.

Pienryhmäkoti Tammessa kannustetaan lapsia harrastuksiin ja heidän kanssaan käydään kokeilemassa eri liikuntalajeja ja muita lapsen omia kiinnostuksen kohteita.

Pienryhmäkodin lähialueella on paljon harrastusmahdollisuuksia, joissa lapsi voi käydä yhdessä ohjaajan kanssa tai halutessaan itsenäisesti eri harrastusryhmissä. Lähellä pienryhmäkotia on myös hyvät ulkoilumahdollisuudet. Tärkeänä on mahdollistaminen jokaiselle lapsellemme joku mieluinen harrastus. Muutaman sadan metrin päässä on bussipysäkit, josta pääsee hyvin kulkemaan esimerkiksi Mäntsälän juna-asemalle. Lähistöllä ovat myös koulu ja yleiset harrastuspaikat liikuntaa varten.

Pienryhmäkoti Tammessa on iso piha-alue, jossa on mahdollisuus harrastaa esimerkiksi eri pallopelejä. Harrastuksissa on tärkeää, että ohjaajat sekä valmentajat ovat päteviä toiminnan vetäjiä, jotta harjoittelu tapahtuu turvallisesti ja painottuu oikeisiin asioihin. Pienryhmäkoti Tammessa työskenteleekin ohjaajia, joilla on runsaasti kokemusta erilaisista urheilulajeista tai muulta toiminnallisuuden saralta. Työntekijöiden antama oma esimerkki on keskeinen työkalu terveellisten elämäntapojen opettamisessa Tammen lapsille.

Pienryhmäkoti Tammen pihassa on oma harrastetila, missä on judotatami, jota lapset voivat käyttää yhdessä ohjaajien kanssa jumppaamiseen. Harrastusten ohjaamisen ja

tilojen lisäksi on pidetty tärkeänä, että erilaiset harrastusvälineet löytyvät omasta takaa ja ne ovat hyväkuntoisia sekä turvallisia käyttää. Toiminnallisuus myös suunnitellaan yksikön omaan toimintaan. Tavoitteena on, että jokaiselle lapsellemme löytyisi joku mieluinen harrastus. Lähin kirjasto on Mäntsälän keskustassa.

10.4. RAVITSEMUS JA HYGIENIA

Pienryhmäkoti Tammessa tarjotaan ravitsevaa ja monipuolista ruokaa ja ohjataan terveellisiin ruokatottumuksiin. Lapset osallistuvat henkilökunnan kanssa ruokahuoltoon ja ruuan valmistukseen liittyviin tehtäviin. Ruokalistan suunnittelussa kiinnitetään huomiota erityisruokavaliota noudattaviin, lasten toiveisiin ja mieltymyksiin, ruuan makuun ja terveellisyyteen, ruokalistan kiertoon ja valinnan mahdollisuuksiin.

Pienryhmäkoti Tammessa on päivittäin tarjolla aamiainen, kaksi lämmintä ruokaa, välipala ja iltapala.

Hygieniasta huolehtiminen kuuluu osana hoitoon ja kasvatukseen. Ohjaajat tukevat ja ohjaavat lapsia huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniastaan riittävästi. Pienryhmäkoti Tammessa on laadittu erillinen elintarvike omavalvontasuunnitelma. Kaikilla ruoanvalmistukseen osallistuvilla työntekijöillä on hygieniapassi.

10.5 KOULU

Pienryhmäkoti Tammessa koulunkäynti ovat päivittäisen toiminnan sekä kuntoutumisen ydintä. Ensisijaisena tavoitteena on, että lapsilla on koulupaikka ja koulunkäynti etenee suunnitelman mukaisesti. Lapsia tuetaan ja motivoidaan koulunkäynnissä päivittäin, jotta he jaksaisivat hoitaa koulutyönsä. Yksikön päiväohjelma on suunniteltu niin, että kouluasioiden hoitamiseen jää riittävästi aikaa. Lapsille varataan aikaa läksyjen tekemiseen sekä aikuisen apuun tehtävien tekemisessä ja kokeisiin valmistautumisessa.

Yksikön johtaja järjestää uudelle lapselle koulupaikan/varhaiskasvatuksen yhteistyössä sosiaalityöntekijän sekä Mäntsälän kunnan koulutoimen kanssa. Tarpeen mukaan olemme yhteydessä erityisopetuksen koordinaattorin kanssa, mikäli lapsella on yksilöllisen tuen tarve tai päätös tästä aiemmasta koulusta. Lapsen koulupäivien sujumista seurataan päivittäin erillisen Wilma-ohjelman avulla sekä puhelimitse opettajien kanssa. Näin ohjaajilla on reaaliaikaista tietoa lapsen käyttäytymisestä koulussa, läksyistä ja tulevista kokeista. Lapsen omaohjaaja koordinoi kouluasioita pitkällä aikavälillä, mutta jokainen vuorossa oleva ohjaaja vastaa kouluasioiden toteutumisesta oman vuoronsa aikana kaikkien lasten osalta.

10.6 HOITOKONTAKTIT

Psykiatrasta hoitoa tarvitseville lapsille pyritään järjestämään hoitosuhde lastenpsykiatrian polikliniikalle. Sitä kautta on mahdollisuus saada psykiatrin ja psykologin hoitoa, lääkehoitoa, terapiota sekä psykiatrian osastojakso arviointeja.

Omaohjaaja vastaa nuoren asioiden tiedottamisesta ja osallistuu nuoren hoitokokouksiin ja neuvotteluihin yhdessä yksikön esimiehen kanssa. Myös vanhemmat huomioidaan nuoren verkoston rakentamisessa ja heitä osallistetaan nuorten asioiden hoidossa.

Pienryhmäkoti Tammessa on myös kiinnitetty koulutuksellisesti huomiota traumatisoituneen nuoren kohtaamiseen sekä ohjaajia on koulutettu neuropsykiatrisiksi valmentajiksi, jotta lapsille on mahdollisuus tarjota yksilöllistä tukea.

10.7 ART-TYÖSKENTELEY

Pienryhmäkoti Tammessa on käytössä Aggressiion Replacement Training (ART) , joka on kognitiiviseen käyttäytymisterapiaan pohjautuva ryhmämuotoinen interventio, joka on ensisijaisesti suunnattu lapsille, joilla on aggression hallinnan ongelmia.

Pienryhmäkoti Tammessa on käytössä koulutetut ART-ohjaajat tukemaan tavoitteellista lapsen sosiaalisia taitoja, aggression hallintaa sekä moraalista päättelyä Art-ryhmä kokoontuu Tammessa kerran viikossa maanantaisin.

11. LÄÄKEHOITO

Yksikön lääkehoidosta vastaa yksikön käytössä oleva lääkäri ja lääkehoitovastaava. Yksikön lääkehoitovastuussa oleva sairaanhoitaja vastaa yhdessä yksikönjohtajan kanssa lääkehoitosuunnitelman päivityksestä. Lisäksi jokainen ohjaaja vastaa omalta osaltaan hoitokokousten ja lasten lääkärikäyntien yhteydessä muuttuneiden lääkitysten tiedottamisesta. Yksikön vakituisilla- ja tuntityöntekijöillä on käytynä Love-lääkehoitokoulutukset, jotka uusitaan viiden vuoden välein. Lisäksi henkilökunnalla on suoritettuna PKV-koulutukset. Jokainen työntekijä on lukenut yksikön lääkehoitosuunnitelman ja antanut sairaanhoitajalle näytön lääkkeiden annosta. Lääkehoitoluvan allekirjoittaa yksikön käytössä oleva lääkäri.

11.1. TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITO

Pienryhmäkoti Tammen sijoitetut lapset asioivat Mäntsälän terveysasemalla, josta on mahdollista saada lähete erityissairaanhoidon Hus:n alueelle. Mäntsälän terveysasema sijaitsee noin kahdeksan kilometrin päässä pienryhmäkodista. Osa lasten

erityissairaanhoidosta tapahtuu sijoittajakunnan alueella, mikäli hoito on jo jatkunut pitkään tai se on muuten lapsen edun mukaista. Tarvittaessa käytämme erikoissairaanhoidon palveluja. Psykiatrasta hoitoa tarvitseville lapsille pyritään järjestämään hoitosuhde lastenpsykiatrian polille. Sitä kautta on mahdollisuus saada psykiatrin ja psykologin hoitoa, lääkehoitoa, terapiota sekä psykiatrian osastojaksoarviointeja. Työskentelyn tukena ohjaajilla tai lapsilla sekä perheillä on tarvittaessa mahdollisuus käyttää lastenpsykiatri Janne Kurkea, jonka konsultaatioita on mahdollista hyödyntää osana lapsen hoito- ja kasvatustyötä.

Terveyskeskuksen lääkärin tulee lain mukaan lähettää henkilö sairaalaan tarkkailuun jo silloin, jos on riittävä syytä epäillä hoitoon määräämisen edellytyksien täyttyvän. Terveysasemalta lähetetäänkin siis hyvin herkkään lasta toisen lääkärin arvioon, mutta terveysasemalta saatu M1 lähete ei tarkoita sitä, että lapsi tulisi välttämättä jäämään sairaalahoitoon. Terveyskeskuksen lääkärin laatiessa lapsesta M1- tarkkailulähetteen lapsi toimitetaan terveyskeskuksesta sairaalaan ambulanssilla. Näissä akuuteissa tilanteissa lapsen mukana pienryhmäkodista terveysasemalle, ja terveysasemalta sairaalaan on aina mukana ohjaaja. Lapsi ei koskaan mene akuutissa tilanteessa psyykkisen voinnin arvioon ilman ohjaajaa, eikä lapsi jätetä ilman ohjaajan valvontaa missään tilanteessa. Huoltajat informoidaan näissä tilanteissa välittömästi.

Psykoottinen alle 18-vuotias henkilö voidaan määrätä tahdosta riippumattomaan psykiatriseen sairaalahoitoon samoin kriteerein kuin aikuisetkin. Näiden lisäksi alaikäinen voidaan määrätä tahdosta riippumattomaan psykiatriseen sairaalahoitoon myös, vaikka hänen vakava mielenterveyshäiriönsä ei olisi luonteeltaan psykoottinen ja hän olisi vakavan sairaustilansa vuoksi sairaalahoidon tarpeessa esimerkiksi vaikea-asteinen itsetuhoisuus tai vakava-asteinen laihuushäiriö. Todetessasi lapsen tarvitsevan tahdosta riippumatonta psykiatrista sairaalahoitoa informoi yksikönjohtaja Elina Timoskaista.

Ole yhteydessä terveysasemaan ennen lapsen tuloa terveyskeskuksen lääkärin arvioon. Alle 16-vuotiaiden päivystys on Hyvinkään sairaala (Sairaalankatu 1, 05850 Hyvinkää puh.0947172328).

Yksikön ilmoitustaululla on nähtävillä terveyskeskuksen ajanvarausnumero sekä ajankohdat ja lapsella on mahdollisuus varata itselleen aika halutessaan tarpeensa mukaisesti oman ikätaso huomioiden. Tarvittaessa häntä autetaan ja ohjataan itsenäisessä asiointissa tai ohjaaja huolehtii ajanvaraamisesta lapsen sitä pyytäessä terveyskeskukseen tai hammashoittoon.

Erikoissairaanhoidon palveluissa käytetään joko lapsen olemassa olevia hoitokontakteja tai hänelle pyritään järjestämään uusi hoitokontakti yksikön toimialueelta. Tarvittaessa Pienryhmäkoti tammen oma vastuulääkäri Karri Myllylä tekee lähetteen erikoissairaanhoidon.

11.2. YHTEISTYÖ MUIDEN PALVELUNTUOTTAJIEN KANSSA

Omaohjaajalla on keskeinen vastuu toimia nuoren asioiden asiantuntijana sekä toimia yhteyshenkilönä lapsen verkostojen keskellä. Lapsen hoito- ja kasvatustyö muodostuu näiden verkostojen yhteistyöstä ja niiden sujuva kommunikaatio on keskeistä tuloksellisessa työskentelyssä.

12. TURVALLISUUS

Pienryhmäkoti Tammessa on laadittu turvallisuutta edistäviä suunnitelmia, kuten pelastussuunnitelma, poistumisturvallisuussuunnitelma, elintarvike- ja siivousomavalvontasuunnitelma, lääkehoitosuunnitelma, ohjeistus väkivaltatilanteiden varalle sekä erillinen ohjeistus muita vaaratilanteita varten. Suunnitelmat päivitetään säännöllisesti yhteistyössä viranomaisten ja vastuuhenkilöiden kanssa. Suunnitelmia noudatetaan ja toteutumista seurataan päivittäisessä arjen toiminnassa jatkuvasti.

Palotarkastus tehdään viranomaisten toimesta säännöllisesti, lisäksi palo- ja pelastusviranomaisille toimitetaan poistumisturvallisuusselvitys sekä palaute yksikössä toteutuneista poistumisharjoituksista. Myös terveystarkastaja tekee säännöllisiä valvontakäyntejä koskien elintarvikehygieniaa ja siisteyttä. Lääkehoidon vastuulääkäri vieraillee yksikössä tarpeen mukaan ja lääkehoitosuunnitelmaan tehdään päivityksiä kerran vuodessa sekä aina tarvittaessa.

Pienryhmäkoti Tammessa ajoneuvot katsastetaan säännöllisesti katsastusviranomaisten toimesta ja niihin tehdään tarvittavat korjaukset, jotta ne täyttävät liikenneturvallisuuden asettamat vaatimukset. Autojen toimintakunnosta vastaavat kaikki autoja käyttävät ohjaajat, lisäksi yksikössä on ohjaaja, jonka vastuulla on huolehtia laajempien korjaustarpeiden asianmukaisesta huollosta merkkihuollossa.

Pelastautumisharjoitukset henkilökunnalle ja asiakkaille järjestetään säännöllisesti useita kertoja vuodessa sekä aina uuden lapsen tullessa.

Pienryhmäkoti Tammessa on käytössä EHT- kiinnipito-koulutus. Peruskoulutuksia ja täydennyskoulutuksia järjestetään säännöllisesti. Henkilöstölle järjestetään säännöllisesti EA1-tasoista ensiapukoulutusta sekä koulutustason ylläpitämiseen tehtäviä lyhyempiä hätäensiavun koulutuksia. EA-koulutus on räätälöity vastaamaan Tammen toimintaympäristön erityishaasteita.

Henkilökunnalta edellytetään hygieniapassia elintarviketurvallisuuden varmistamiseksi ja sen suorittamiseen tarvittavaa koulutusta järjestetään säännöllisesti.

13. HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärän määrittää lastensuojelulaki, jossa otetaan kantaa henkilöstömäärään ja rakenteeseen sekä koulutustasoon.

Hoitohenkilöstöllä vähintään 50 %:lla on sosiaali-, terveys- tai kasvatustieteen AMK-tutkinto tai vastaava entinen opistoasteen tutkinto. Muulla hoito- kasvatustieteen henkilökuntaan kuuluvalla on tehtävään soveltuva ammatillinen perustutkinto. Huolehdimme myös toimilupaan merkityn henkilöstömäärän toteutumisesta. Työntekijöiden ammattioikeutta koskevat tiedot tarkistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekistereistä, JulkiTerhikki/ JulkiSuosikki, sekä heillä on tartuntatautilain 48 a§ mukainen soveltavuus.

Pienryhmäkoti Tammessa henkilökunnalla on sekä opistoasteen että kouluasteen koulutuksen saaneita työntekijöitä, joilla on lastensuojelusta työkokemusta laajasti. Työntekijöiden koulutusnimikkeet ovat muun muassa: sosionomi AMK ja YAMK, sairaanhoitaja AMK, lähihoitaja, mielenterveyshoitaja sekä nuoriso ja vapaa-ajanohjaaja. Rekrytoinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota lastensuojelulliseen osaamiseen ja siihen, että ohjaajat kykenevät työskentelemään yrityksen edustamien arvojen mukaisesti. Pienryhmäkoti Tammessa on yhteensä 9 vakituista ohjaajaa. Yksikössä on sekä naisia että miehiä. Osalla henkilökuntaa on peruskoulutuksen lisäksi neuropsykiatrinen valmentaja -koulutus (30op), muut ohjaajat ovat käyneet tai käyvät työsuhteen alkaessa neuropsykiatrinen lähestymistapa täydennyskoulutuksen. Lisäksi henkilöstö on käynyt koulutuksia traumoihin, kiintymyssuhteisiin, suhdetaitoihin sekä ratkaisukeskeiseen työskentelyyn liittyen. Yksiköllä on oma koulutussuunnitelma, jota päivitetään vuosittain.

13.1. SIJAISTEN KÄYTÖN PERIAATTEET JA HENKILÖSTÖN VOIMAVAROJEN RIITTÄVYYS

Vakituisen henkilökunnan resurssi on riittävä ja pyrimme siihen, että työryhmät koostuvat aina vakinaisesta ja pysyvästä henkilökunnasta. Kuitenkin sairauslomatilanteissa ja muissa poissaolotilanteissa vastataan ensisijaisesti siihen tarpeeseen, että yksikössä on riittävä resurssi. Pienryhmäkoti tammessa on käytössään lapsille tutut tuntityöntekijät, jotka tekevät säännöllisesti sijaisuuksia. Sijaisina toimii koulutetut ohjaajat, joilla on myös kokemusta lastensuojelutyöstä. Tällä turvataan se, että muutostilanteissa yksiköissä työskentelee lapsille tutut ja turvalliset aikuiset myös tilanteissa, joissa vakituinen henkilöstö ei ole paikalla.

Poissaolotilanteessa työntekijä ilmoittaa puhelimitse sairauspoissaolostaan esimiehelle. Esimies arvioi tilanteen ja huolehtii siitä, että tarvittava resurssi on yksikössä.

Henkilöstövoimavarojen osalta tuetaan erityisesti psykososiaalista jaksamista. Työhyvinvointisuunnitelma päivitetään vuosittain niillä toimenpiteillä, joilla työssä viihtymistä ja jaksamista tuetaan sekä edistetään.

Työryhmällä on säännöllinen työnohjaus.

Lisäksi käytössä on työterveyshuollon palvelut. Voimavarojen osalta seurataan erityisen tarkasti psykososiaalista kuormitusta ja esimiestasolla pidetään huolta siitä, että henkilöstön on turvallista ottaa puheeksi kuormitus ja haasteelliset tilanteet. Esimiestasolla reagoidaan myös aktiivisesti sekä ennakoivasti niihin tilanteisiin, joissa voidaan ennakoida, että yksikössä asiakastilanne on hetkellisesti jostain syystä haasteellinen, jotta niin asiakkaiden kuin työntekijöiden turvallisuus voidaan varmistaa.

13.2. HENKILÖSTÖN REKRYTOINTI

Rekrytoinnissa kiinnitetään erityistä huomiota henkilöstön kelpoisuuteen sekä soveltuvuuteen. Erityistä painoarvoa annetaan rekrytoinnissa lastensuojelun sijaishuollon työkokemuksen lisäksi myös yksilön erityisosaamiselle, esimerkiksi hoitotyön toiminnallisuus asettaa omat haasteensa henkilöstön erityisosaamiselle. Erityistä huomiota kiinnitetään ammatillisen pätevyyden osalta myös siihen, että henkilöllä on soveltuvaa lisäkoulutusta oman ammatillisen tutkinnon lisäksi.

Hakumenettely on avoin.

Työnhakijalta pyydetään haastatteluvaiheessa alkuperäiset tutkintotodistukset nähtäväksi. Työhön valitulta hakijalta otetaan tutkintotodistuksista sekä työtodistuksista kopiot. Valitulta hakijalta pyydetään samoin välittömästi ote rikosrekisteristä, jonka näyttäminen työnantajalle on edellytys työsopimuksen allekirjoittamiselle.

13.3. HENKILÖSTÖN PEREHDYTTÄMINEN, TÄYDENNYSKOULUTUS SEKÄ TIETOSUOJA

Pienryhmäkoti Tammella on käytössä oma perehdytyslomake. Perehdyttämiseen osallistuvat yksikönjohtaja, vastaava ohjaaja sekä yksikön lääkevastaava, kukin oman vastuualueensa mukaisesti. Lisäksi yksikönjohtaja voi nimetä perehdyttämään myös muun AMK-tasoisien ohjaajan.

- Nappula- asiakastietojärjestelmä ja vaitiolovelvollisuus ja salassapito lomake
- Perehdytyksen tarkistuslista / perehdytysohjelma
- Yksikön tilat ja arjen käytännöt
- Ohjaajien toimenkuvat
- Yksikön vuorokohtaiset toimenkuvat
- Turvallisuusasiat

Tammen koulutussuunnitelma on päivitetty seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Tällä hetkellä koulutussuunnitelman pääpaino keskittyy Neuropsykiatrisiin koulutukseen, EA-koulutusten päivittämiseen ja EHT- kiinnipito koulutukseen. Lääkehoidon koulutuksiin osallistuu kaikki työntekijät, ja lääkehoidon lupa edellyttää LOP testin läpäisyä.

Ennen työsuhteen alkamista laaditaan salassapitosopimus. Yrityksellä on nimetty tietosuojavastaava. Yksikössä tehdään päivittäiset kirjaukset asiakastietojärjestelmään. Kirjauksissa tulee ilmi asiakkaan päivän kulku, vointi, koulu sekä hoitoon liittyvät asiat. Henkilöstö perehdytetään kirjaamiseen työsuhteen alkaessa. Henkilöstö pääsee hoidon kannalta oleellisiin tietoihin. Kirjauksiin jää sähköinen allekirjoitus tai tulosteet vahvistetaan allekirjoituksella. Tietojen käyttöoikeudesta sovitaan yhdessä asiakkaan kanssa. Sosiaalityöntekijän kanssa sovitaan sijoituksen alkaessa, miten asiakirjoja luovutetaan asiakkaalle tai vanhemmille. Asiakirjojen arkistointi sovitaan yhdessä sijoittavan kunnan kanssa.

14. TOIMITILAT

Pienryhmäkoti Tammi tarjoaa viihtyisät asumisen puitteet rauhallisella omakotitaloalueella Mäntsälän Sääksjärvellä. Yksikkö sijaitsee hyvien kulkuyhteyksien varrella. Muutaman sadan metrin päässä ovat sekä juna-asema että bussipysäkit. Lähistöllä ovat myös koulut ja yleiset harrastuspaikat liikuntaa varten. Yksikössä pyritään kodinomaisuuteen ja esimerkiksi ruoka yksiköissä tehdään itse. Tilat ovat remontoitu ja tilojen kunnostusten yhteydessä on huomioitu asiakas- ja työturvallisuus sekä kodinomaisuus. Jokaisella lapsella on oma tilava sekä viihtyisä huone, jonka lisäksi talossa on tilava keittiö, yhteiset oleskelutilat, saunatila ja kodinhoituhuone. Poikia ja tyttöjä varten on omat WC:t sekä henkilökunnalla on oma erillinen toimisto ja WC. Pienryhmäkoti Tammessa on myös terapiahuone sekä oma liikuntatila, jossa voi harrastaa erilaisia liikuntamuotoja. Tämän lisäksi on oma harraste-/ musiikkitala.

Keittiö ja ruokailutila on yhtenäiset ja näissä on huomioitu lukolliset kaapit yms. Kokonaisuudessaan tilat ovat siistit/avarat. Keittiö ja ruokailu tiloista on käynti oleskelutilaan. Olohuoneesta on käynti isolle takaterassille sekä viihtyisälle pihalle. Iso piha-alue mahdollistaa yhteiselle ajanvietolle ja pihapeleille. Sijoitetut lapset ja nuoret pääsevät itse vaikuttamaan sisustus elementteihin ja omien huoneiden materiaalien valintaan. Värimaailma tiloissa on hillitty ja miellyttävä. Tilat ovat hallittavat henkilökunnan näkökulmasta.

Kaikilla lapsilla on käytössään oma, henkilökohtainen huone. Huoneiden vakio kalustukseen kuuluvat sänky, kirjoituspöytä sekä tuoli, vaatekaappi, matot ja yöpöydät. Lapset voivat tuoda itse omia sisustuselementtejä huoneisiin, kunhan ne vain ovat turvallisia ja asianmukaisia. Lisäksi huonetta voi sisustaa mieleisellään tavalla yhdessä omaohjaajan kanssa.

Lapsella on mahdollisuus viettää aikaansa huoneessaan ja kaikkien yksityisyyttä kunnioitetaan, huoneisiin mennessä koputetaan oveen ja pyydetään lupa mennä huoneeseen.

Pienryhmäkoti Tammen ulko-ovet ovat avoinna ja lukitaan tilanteessa, jos yksiköstä lähdetään pois tai muutoin turvallisuus sitä edellyttää. Lapsi sijoitetaan huoneisiin pääasiassa tulojärjestyksessä eli aina vapautuvaan huoneeseen.

Pienryhmäkoti Tammen toimistotilat ovat lukossa. Muut yhteiset tilat ovat vapaasti käytettävissä. Pienryhmäkoti Tammessa on lapsille oma kannettava tietokone, jota saavat käyttää tarpeen mukaan sekä mahdollisuus langattomaan internettiin. Tietokoneen kautta lapset voivat olla yhteydessä viranomaisiin ja muihin tärkeisiin palvelu verkostoihin.

14.1. TILOJEN KÄYTÖN PERIAATTEET

Tilat järjestetään niin, että ne ovat viihtyisiä, kodinomaisia ja turvallisia. Talosta ja tiloista pidetään hyvää huolta ja tilojen kunnossapidosta huolehditaan.

Asiakasturvallisuus huomioidaan kaikessa Pienryhmäkoti Tammessa tapahtuvassa työskentelyssä ja toiminnassa. Riskien ennakointi ja ennaltaehkäisy ovat tehokkaimmat turvallisuuden takaajat. Toimiston ovi pidetään lukittuna aina, kun toimistossa ei ole ketään ohjaajaa paikalla tai jos ohjaaja keskittyy johonkin työtehtävään. Yksikössä on myös oma lukollinen lääkehoituhuone. Toimistossa on lukittava avainkaappi, jossa säilytetään yksikön auton avaimet ja vara-avaimet. Kaikki terävät veitset säilytetään lukittavassa kaapissa. Työkalut säilytetään toimistossa ja niitä annetaan käyttöön vain valvotusti ja harkiten. Työkalun lapselle luovuttanut ohjaaja on vastuussa työkalun palauttamisesta toimistoon.

Mailat ja muut astaloiksi sopivat välineet säilytetään urheiluvälineille varatuissa säilytystiloissa. Ohjaajat huolehtivat omista avaimistaan sekä yksikön puhelimesta siten, että ne ovat ainoastaan työntekijän saatavilla. Asiakasturvallisuuteen kiinnitetään huomiota sekä työvuorosuunnittelussa, että työn ja toiminnan suunnittelussa. Ohjaajat perehdytetään kiinnittämään huomiota turvallisuusnäkökohtiin esimerkiksi autolla tapahtuvissa siirtymätilanteissa. Näissä turvallisuuteen voidaan vaikuttaa käyttämällä turvavöitä ja varmistamalla matkan sujuminen rauhallisesti. Pienryhmäkoti Tammessa on oma kirjallinen toimintaohjeistus väkivaltatilanteiden varalle. Tapahtuneet väkivalta- ja uhkatilanteet raportoidaan esimiehelle ja niiden perusteella aletaan tarvittaessa välittömästi tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ja vastaavien tilanteiden toistumisen ehkäisemiseksi. Väkivaltatilanteiden huolellinen läpikäyminen ja niiden ehkäisemiseksi tarvittavien muutosten tekeminen on osa asiakkaiden ja henkilökunnan turvallisuutta.

14.2. SIIVOUS JA PYYKKIHUOLTO

Pienryhmäkoti Tammessa on käytössä erillinen elintarvikealan omavalvontasuunnitelma, jossa taataan elintarvikelakiin pohjautuvien lakisääteisten velvoitteiden toteutuminen osana hyvää asiakaspalvelua. Tämän omavalvontasuunnitelman osana on puhtaanapitosuunnitelma, jonka avulla yksikössä huolehditaan tilojen asianmukaisesta ja säännöllisestä puhdistamisesta, jolloin tilojen viihtyisyys ja käyttömukavuus pysyy mahdollisimman korkealla tasolla.

Pyykkinhuollon osalta lapsia ohjataan ja opastetaan pyykkihuollon toteuttamisessa ikätason mukaisesti joko yhdessä aikuisen kanssa tai itsenäisesti. Jokaisella lapsella on mahdollisuus huolehtia henkilökohtaisesta pyykkihuollostaan viikon aikana joustavasti ja tarpeen mukaisesti.

Ohjaajat vastaavat vuodevaatteiden, pyyhkeiden sekä harrastevarusteiden säännöllisestä pesemisestä.

Siivouksesta huolehditaan erillisen puhtaanapitosuunnitelman mukaisesti. Myös lapset osallistuvat siivoukseen, jolloin lapset huolehtivat omien huoneidensa siivoamisesta ikätasonsa mukaisesti. Vastuu puhtaanapitosuunnitelman toteuttamisesta on koko hoito- ja kasvatushenkilöstöllä ja siinä eritellään päivittäin, viikoittain ja kuukausittain siivottavat kohteet. Pienryhmäkoti Tammessa seurataan myös elintarvikkeiden säilytyslämpötiloja kylmälaitteissa.

Jätehuollon toteutuminen on suunniteltu edellä mainitussa omavalvontasuunnitelmassa niin ruoanvalmistuksessa syntyvien jätteiden kuin muidenkin jätteiden osalta. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että jätteet säilyvät puhtaina, jätteet lajitellaan vaaditulla tavalla, huolehditaan kierrättämisestä sekä toimitaan siten, ettei jätteistöistä aiheudu vaaraa esimerkiksi palokuorman kautta.

15. TIETOTURVA

Yrityksen tiedot ovat julkisia tai salaisia. Kaikki salainen tieto on luokiteltu kriittiseksi tiedoksi. Tieto voi olla useassa eri muodossa. Yleisimmin se on sähköisenä, paperilla tai puhuttuna. Yritys ei säilytä sellaista salaista tietoa, jota se ei tarvitse toimintansa toteuttamiseen. Yrityksessä käsiteltävää salaista tietoa on mm:

- Kaikki hoidettaviin nuoriin liittyvä tieto
- Yritykseen ja sen toimintaan liittyvä tieto, jota ei ole julkistettu muualla
- Henkilöstöhallintaan liittyvä tieto.

Yrityksessä noudatetaan tietosuojalakeja, EU:n yleistä tietoturva-asetusta (GDPR = General Data Protection Regulation) ja sosiaali- ja terveydenhuollon tietoturvallisuuteen liittyviä lakeja. Yritys käsittelee ja säilyttää salaista tietoa vain siinä laajuudessa, jota se tarvitsee toimintansa toteuttamiseen.

Yritykselle on nimetty tietosuojavastaava, jonka tehtävänä on mm.

- Huolehtia tietosuojalainsäädännön toteutumisesta
- Varmistaa, että tietosuojaan liittyvät asiat on dokumentoitu ja dokumentit ovat ajan tasalla
- Neuvoa työntekijöitä tietosuojaan liittyvissä asioissa
- Tuoda esille tietosuojassa havaittuja puutteita ja kehittää tietosuojaan liittyviä toimia
- Tiedottaa asiakaskuntia tietoturva-asioissa tapahtuvista muutoksista
- Ilmoittaa asiakaskunnille tietoturvapoikkeamista viipymättä sovittujen määräaikojen puitteissa.

Työntekijöille on laadittu tiedon hallintaan liittyvä tietoturvaohje, joka sisältää tarkemman kuvauksen ja toimintaohjeet tietojen säilyttämisestä, kopioimisesta, luovuttamisesta, lähettämisestä ja puhutun tiedon hallinnasta ja turvallisuudesta. Tietoturvaohje sisältää ohjeet myös tietokoneiden, sähköpostin ja internetin käytöstä. Työntekijät perehdytetään tietoturvakäytäntöihin ja he allekirjoittavat vaitiolo- ja salassapitositoumuksen. Työntekijät vastaavat siitä, että he noudattavat heille annettuja ohjeita.

15.1 TIETOSUOJAKÄYTÄNNÖT

Yksikön tietosuojakäytännöt on kuvattu tarkemmin erillisessä tietosuojaselosteessa. Yrityksessä noudatetaan GDPR-asetuksen vaatimuksia henkilötietojen keräämisestä, säilytyksestä ja hallinnoinnista. Sähköisessä muodossa olevan tiedon turvaamiseksi tietoverkko on suojattu palomuurilla ja hallinnolla on oma langaton verkko. Hallinnon verkkoyhteys on suojattu salasanalla. Käytössä olevat tietokoneet on salattu.

ADNET ICT Consulting suoritti yrityksen tietoturva-auditoinnin tammikuussa 2022 ja totesi työskentelyn tietoturvalliseksi, kun johdon ohjeistusta turvakäytännöistä noudatetaan. Paperiset dokumentit säilytetään paloturvakaapeissa ja siten, että asiattomat eivät pääse niihin käsiksi. Pienryhmäkodissa säilytyspaikka on lukollisessa toimistossa, lukollisessa kaapissa. Henkilöstöön ja yrityksen toimintaan liittyvää tietoa säilytetään myös toimitusjohtajan asunnolla lukitussa toimistossa, lukollisessa kaapissa. Yritys pitää kirjaa niistä henkilöistä, joilla on avaimet pienryhmäkotiin ja siellä olevaan toimistoon sekä lukollisiin kaappeihin. Yksikön johtaja hallinnoi tietojärjestelmien käyttöoikeuksia (käyttäjätunnukset ja salasanat). Edellä mainitut listat päivitetään vähintään vuosittain.

15.2 ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELY

Yksikössä on kirjalliset ohjeet asiakas-/potilasasiakirjojen laadinnasta, säilyttämisestä ja salassapidosta. Ennen työsuhteen alkamista laaditaan salassapitosopimus jokaisen Pienryhmäkoti Tammen työntekijän kanssa. Puistolakoti Oy on nimittänyt tietosuojavastaavan, joka huolehti, että tietosuoja toteutuu. Pienryhmäkoti Tammella on

käytössä asiakastietojärjestelmä nimeltä Nappula ja siihen kirjataan päivittäin asiakkaan päivän kulku, vointi, koulu sekä hoitoon liittyvät asiat.

Pienryhmäkoti Tammen henkilöstö perehdytetään kirjaamiseen työsuhteen alkaessa. Yksikönjohtaja ja vastaava ohjaaja vastaavat kirjaamisen laadusta ja sen toteutumisesta. He perehdyttävät henkilöstön kirjaamiskäytäntöihin sekä varmistavat säännöllisen ohjauksen ja seurannan avulla, että kirjaaminen on johdonmukaista, laadukasta ja lapsen hoidon kannalta riittävää.

Yksikönjohtaja/vastaava ohjaaja huolehtivat lisäksi siitä, että lapsen hoidon kannalta olennaiset tiedot, havainnot ja mahdollinen erityisosaaminen tulevat kirjauksissa näkyviin siten, että ne tukevat lapsen hoidon suunnittelua, toteutusta ja edistymisen seuranta.

16. OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Yksikköön laadittu omavalvontasuunnitelma päivitetään kerran vuodessa tai aina tarvittaessa. Vastuuhenkilönä toimii Elina Timoskainen ja suunnitelma on nähtävillä pienryhmäkodin yleisissä tiloissa sekä erillisessä kansiossa yksikön toimistossa. Osana omavalvontasuunnitelmaa yksikköön on tehty lasten kanssa yhdessä hyvää kohtelua koskeva suunnitelma. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma käydään läpi aina uuden lapsen muuttaessa sekä päivitetään aina tarvittaessa.

Suunnitelmaan sisältyy henkilökunnan ilmoitusvelvollisuutta koskeva menettely.

Omavalvonnan suunnittelusta vastaavat henkilöt:
toimitusjohtaja Seppo Myllylä, seppo.myllyla@puistolakoti.fi
hallinnon johtaja Tony Myllylä, tony.myllyla@puistolakoti.fi

Jokaisen toimintayksikön omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön johdon ja henkilökunnan yhteistyönä.

Yksikön omavalvontasuunnitelman tekemiseen ovat osallistuneet: Elina Timoskainen, yksikön johtaja. Lisäksi yksikön omavalvontasuunnitelman tekemiseen ovat osallistuneet Pienryhmäkoti Tammen ohjaajat.

Yksikön omavalvonnan suunnittelusta ja seurannasta vastaavan henkilön yhteystiedot:
Elina Timoskainen, Yksikön johtaja, 044 4910834, elina.timoskainen@puistolakoti.fi

Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Omavalvontasuunnitelma tarkastetaan ja/tai päivitetään vähintään vuosittain.

17. OMAVALVONTAOHJELMA JA SEURANTA HAVAINNOT

17.1 OMAVALVONTAOHJELMAN SISÄLTÖ

Pienryhmäkoti Tammen omavalvontaohjelma kuvaa yksikön toimintaa koskevat keskeiset laadun, turvallisuuden ja lainmukaisuuden seurannan menetelmät. Ohjelman tavoitteena on varmistaa, että toiminta on suunnitelmallista, läpinäkyvää ja jatkuvasti kehittyvää.

Omavalvontaohjelma sisältää:

- toiminnan keskeiset riskit ja niiden hallintakeinot
- menettelytavat poikkeamien käsittelyyn
- kirjaamisen ja hoidon laadun seurannan
- lääkehoidon toteutumisen arvioinnin
- asiakasprosessin ja hoito- ja kasvatussuunnitelmien toteutumisen seurannan
- henkilöstön osaamisen, perehdytyksen ja koulutuksen arvioinnin
- turvallisuuteen liittyvät tarkastukset ja harjoitukset
- palautteen keräämisen ja hyödyntämisen
- yhteistyön viranomaisten ja perheiden kanssa

Omavalvontaohjelma toimii yksikön laadunhallinnan perustana ja ohjaa sekä päivittäistä toimintaa että pidemmän aikavälin kehittämistä.

17.2 SEURANTA HAVAINNOT JA TEHDYT TOIMENPITEET

Omavalvontaohjelman toteutumista seurataan säännöllisesti kuukausittaisella laaduntarkkailuilla sekä erillisillä arvioinneilla. Ajanjakson 1.9.–31.12.2025 keskeiset havainnot ja toimenpiteet pienryhmäkoti Tammessa ovat seuraavat:

Henkilöstön osaaminen ja turvallisuus

- Toteutettiin EHT-koulutuksia, jotka vahvistivat henkilöstön valmiuksia toimia ennakoivasti ja lainmukaisesti.
- Koulutukset lisäsivät yhtenäisiä toimintamalleja ja vähensivät riskitilanteita.

Poistumisturvallisuus

- Järjestettiin kuukausittaisia poistumisharjoituksia poikkeustilanteiden varalle.
- Harjoitukset paransivat henkilöstön valmiuksia toimia hätätilanteissa.

Omavalvontasuunnitelman päivitys ja palautteet

- Omavalvontasuunnitelma päivitettiin vastaamaan ajantasaisia käytäntöjä.
- Toteutettiin asiakastyytyväisyyskysely lapsille ja perheille.
- Lapset korostivat turvallista ilmapiiriä ja omaohjaajatyöskentelyn merkitystä.

- Kehittämiskohteeksi nousi omaohjaajaikojen lisääminen.

Neuropsykiatristen menetelmien käyttöönotto

- Menetelmiä otettiin käyttöön arjen ennakoitavuuden ja lasten säätelytaitojen tukemiseksi.
- Henkilöstön osaaminen neuropsykiatristen tarpeiden kohtaamisessa vahvistui.
- Seuraavalla jaksolla painopisteenä on menetelmien systemaattinen toteuttaminen.

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö

- Yhteistyö oli säännöllistä ja suunnitelmallista.
- Hoito- ja kasvatussuunnitelmien yhteydessä tavoitteita tarkennettiin ja arvioitiin yhdessä perheiden kanssa.

Kirjaamisen laatu ja rajoitustoimenpiteet

- Panostettiin kirjaamisen laatuun ja rajoituspäätösten lainmukaisuuteen.
- Arviointi ja raportointi toteutettiin systemaattisesti.
- Toimenpiteet vahvistivat läpinäkyvyyttä ja lasten oikeusturvaa.

Yhteistyö sosiaalitoimen kanssa

- Yhteistyötä tiivistettiin säännöllisellä tiedonvaihdoilla ja yhteisillä arvioinneilla.

Riskienhallinta

- Riskienhallintaa toteutettiin poikkeamailmoituksilla ja säännöllisillä riskienarvioinneilla.
- Toimenpiteet tukivat turvallisuuden jatkuvaa kehittämistä.

17.3 JULKINEN SAATAVUUS JA PÄIVITTÄMINEN

Pienryhmäkoti Tammen omavalvontasuunnitelma, omavalvontaohjelma sekä ajanjakson 1.9.–31.12.2025 seuranta havainnot ja niiden perusteella tehdyt toimenpiteet ovat julkisesti saatavilla yksikön verkkosivuilla osoitteessa: www.puistolakoti.fi

Päivitetty omavalvontasuunnitelma julkaistaan viivytyksettä aina, kun siihen tehdään muutoksia tai kun uusia seurantahavaintoja liitetään osaksi suunnitelmaa. Näin varmistetaan toiminnan avoimuus, läpinäkyvyys ja ajantasaisuus.

OMAVALVONTASUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Mäntsälä 9.2.2026 Elina Timoskainen, yksikönjohtaja